

Muotoiluakatemian Opetussuunnitelma

Kuopion Rouvasväenyhdistyksen
Muotoiluakatemioiden
muotoiluun painottuva
taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän
opetussuunnitelma

Sisällys

1	Kuopion Muotoiluakatemia	2
1.1	Kuopion Rouvasväenyhdistys ry.	2
1.2	Kuopion Rouvasväenyhdistyksen Muotoiluakatemia.....	3
1.3	Muotoilukasvatus.....	4
1.4	Oppimiskäsitys	5
1.5	Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän tehtävä ja arvoperusta.....	7
1.6	Opetuksen järjestäminen.....	8
1.7	Työtavat muotoilun ja käsityön opetuksessa.....	9
2	OPETUKSEN RAKENNE JA OPINTOJEN LAAJUUS.....	10
2.1	Opintojen laajuus ja rakenne.....	10
2.2	Muotoilun ja käsityön yleiset tavoitteet.....	10
2.3	Aikuisten Muotoiluakatemia.....	11
3	Muotoilun ja käsityön perusopinnot	12
3.1	Perusopintojen aihealueet	12
3.2	Perusopintojen keskeiset sisällöt	13
3.3	Perusopintojen opintokokonaisuudet	14
4	Muotoilun ja käsityön syventävät opinnot	16
4.1	Syventävien opintojen tavoitteet.....	16
4.2	Syventävien opintojen keskeiset sisällöt.....	17
4.3	Syventävien opintojen opintokokonaisuudet.....	18
5	ARVIOINTI JA YKSILÖLLISTÄMINEN	20
5.1	Oppimisen arviointi muotoilun ja käsityön opetuksessa	20
5.2	Oppimisen arviointi ja opintojen hyväksilukeminen	21
5.3	Todistukset ja niihin merkittävät tiedot.....	22
5.4	Oppimäärän yksilöllistäminen	24
6	LÄHTEET	25
7	LIITTEET	26

1 Kuopion Muotoiluakatemia

1.1 Kuopion Rouvasväenyhdistys ry.

Kuopion Rouvasväenyhdistys perustettiin vuonna 1860 Frederika Runebergin Porvooseen perustaman Rouvasväenyhdistyksen mukaisesti. Toimintansa alkuvaiheessa yhdistys järjesti lasten sosiaalista huoltoa ja ompelutyötä kaupungin varattomille naisille. Vuonna 1884 Rouvasväenyhdistys perusti käsityökoulun, jossa annettiin muun muassa neulonnan, ompelun ja kudonnan opetusta varattomille nuorille naisille. Vuonna 1894 Kuopion Anniskeluyhtiö osti piispa Frosteruksen perikunnalta tontin rakennuksineen ja lahjoitti sen Kuopion Rouvasväenyhdistykselle. *”Tarkoituksena on antaa huoneet semmoiselle koululle, joka edistää kotiteollisuuden, etupäässä naisväen kotiteollisuuden vaurastumista ja siten toimittaa tilaisuuden erittäinkin oppilaille tästä kaupungista hankkia itselleen semmoista tietoa ja semmoista taitoa, joka helpottaa heidän toimeentuloansa”*.

Tässä samassa kauniissa kiinteistössä Rouvasväenyhdistys toimii ja antaa opetusta edelleen.

Käsityökoulu kehittyi monien vaiheiden jälkeen 1900-luvulla suomalaisen yhteiskunnan kehityksen mukana. Koululla on ollut useita nimiä: Naiskotiteollisuuskoulu, Kuopion kotiteollisuuden koulutuskeskus, Kuopion Koti- ja taideteollisuusoppilaitos sekä viimeisinpäin Kuopion Muotoiluakatemia. Kuopion Muotoiluakatemia toimi Savonia-ammattikorkeakoulun kulttuurialan opetusta antavana yksikkönä vuoden 2014 loppuun saakka. Vuoden 2015 alusta muotoilun tutkintoon johtava opetus siirtyi kokonaan Savonia-ammattikorkeakoululle, jonka jälkeen Muotoiluakatemit (ent. Käsityökoulut) ovat olleet entistä tärkeämpänä osana Kuopion Rouvasväenyhdistyksen uutta toimintaa. Vuoden 2015 alusta Kuopion Rouvasväenyhdistys ry palasi juurilleen yleishyödylliseksi yhdistykseksi, jonka sääntöjen mukainen tehtävä on edistää ja tukea muotoilua, käsi- ja taideteollisuutta, käsityötä, kulttuuria, taidetta ja luovia toimialoja sekä hyvinvointia.

Kuopion Rouvasväenyhdistys on järjestänyt vuoden mittaista taiteen perusopetuksen ohjaajien täydennyskoulutusta vuodesta 1993 alkaen. 2000-luvun alusta koulutuksen sisältö laajeni ja nimi muuttui taiteen ja käsityön ohjaajakoulutuksen erikoistumisopinnoiksi TAIKA (30 ov). TAIKA-koulutus on tarkoitettu taidetta tai käsityötä asiakkaidensa kanssa tekeville eri alojen ammattilaisille, joilta puuttuu joko taidollinen tai pedagoginen alan koulutus. Koulutus on monipuolinen läpileikkaus opetussuunnitelman tekemisestä, ohjaustuntien suunnittelusta, erilaisten uusien tekniikoiden opiskelusta sekä pedagogisten valmiuksen oppimisesta. Tärkeä osa koulutusta on opetusharjoittelun suunnittelu ja tekeminen. Opiskelijat ovat jo ammatissa toimivia, vähintään ammattikorkeakoulutasoisen loppututkinnon omaavia opettajia, artesaaneja, muotoilijoita, taiteilijoita ja nuoriso-, vanhus- tai mielenterveystyötä tekeviä ammattilaisia. Kuopion Rouvasväenyhdistys ylläpitää Muotoiluakatemioiden lisäksi Design Union -muotoilijaverkostoa, joka tukee muotoiluosaamisen hyödyntämistä liike-elämässä, koulutuksessa ja muotoilukasvatuksessa. Design Union kehittää voimakkaasti muotoilupalveluitamme sekä kansainvälistä yhteistyötä ja toimii tiiviissä yhteistyössä Muotoiluakatemioiden kanssa.

Kuopion Rouvasväenyhdistys tekee yhteistyötä toisten taiteen perusopetusta antavien organisaatioiden kanssa, joita ovat esimerkiksi Taito-liitto, Taito Itä-Suomi, Arkkitehtuuri- ja Ympäristökulttuurikoulu Lastu Lapinlahdella sekä Annantalon taidekeskus Helsingissä. Olemme olleet mukana myös Taikalamppu- lastenkulttuurikeskusten verkoston kokouksissa. Kuopion Rouvasväenyhdistys on solminut sopimuksen Savonia ammattikorkeakoulun muotoilun koulutusohjelman kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Kuopion Muotoiluakatemialla on mahdollisuus tehdä yhteistyötä erityisryhmille tarjottavasta inklusiivisesta taidepedagogiikasta Kuopion konservatorion, Savonia-ammattikorkeakoulun sekä Sibeliusakatemia kanssa.

Käsityökoululla on pitkät perinteet Kuopion Rouvasväenyhdistyksen historiassa. Vuonna 2014 lasten tavoitteellinen käsityökoulutoiminta aloitettiin uudelleen, 130-vuotta ensimmäisen Käsityökoulun perustamisen jälkeen. Vuonna 2015 aloitettiin ensimmäiset aikuisten Käsityökouluryhmät. Kuopion Rouvasväenyhdistyksen Käsityökoulujen nimi muutettiin syksyllä 2016 uuden, entistä tavoitteellisemmän opetussuunnitelman myötä Muotoiluakatemiaksi. Kuopion Rouvasväenyhdistyksen Lasten-, Nuorten-, Aikuisten- ja Seniorien Muotoiluakatemioiden lähtökohtana ovat tietojen- ja taitojen opettaminen, luovuuden kasvattaminen ja rikkaiden elämysten antaminen, sillä muotoilu ja käsityö ovat avaimia henkilökohtaisessa kasvussa sekä yhteiskunnan muutosten ymmärtämisessä ja niiden ratkaisussa.

1.2 Kuopion Rouvasväenyhdistyksen Muotoiluakatemia

Kuopion Rouvasväenyhdistyksen Muotoiluakatemia toiminta-ajatuksena on tarjota laadukasta ja tavoitteellista muotoilukasvatusta lapsille, nuorille, aikuisille ja senioreille muotoilun, käsityön ja taiteen keinoin. Muotoilun näkökulman avulla edistetään oppilaiden itsenäistä ideointia, ajattelua ja luovaa ongelmanratkaisukykyä kokemuksellisuuden kautta. Kuopion Rouvasväenyhdistyksen Muotoiluakatemia opetus pohjautuu Opetushallituksen Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteisiin (2017:12a). Sen pohjalta on laadittu oma, Rouvasväenyhdistyksen hallituksen hyväksymä Muotoiluakatemia opetussuunnitelma. Muotoiluakatemia opetuskielenä on suomi ja englanti. Muotoilukasvatuksen lisäksi Muotoiluakatemia järjestää muuta muotoilun ja käsityön edistämiseen liittyvää toimintaa, kuten esimerkiksi kansainvälisen Resartis-verkoston kuopiolaisen muotoilijaresidenssin - DESIGN Kuopio residenssi -ylläpitäminen, taito- ja taideaineiden opettajille sekä muotoilualan yrittäjille suunnattujen täydennyskoulutusten suunnitteleminen ja järjestäminen, muotoilun työpajojen järjestäminen eri yhteisöille sekä erilaiset muotoiluun liittyvät paikalliset, kansalliset ja kansainväliset hanketoiminnat.

Kuopion Rouvasväenyhdistyksen Muotoiluakatemia aloitti nykyisen toimintansa Käsityökouluna keväällä 2014 kahdella lasten käsityökoulun ryhmällä. Opetussuunnitelman kantavana teemana on ollut suomalaisen muotoilun historia. Tammikuussa 2015 lasten käsityökoulun lisäksi perustettiin aikuisille suunnattu Käsityön aika -käsityökoulu sekä

kotona oleville vanhemmille tarkoitettu Kaunis arki -käsityökahvila. Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteisiin nojaava muotoiluun painottuva opetussuunnitelma siirrettiin käytäntöön syksyllä 2016, jolloin Rouvasväenyhdistyksen käsityökoulut jatkavat Muotoiluakatemia-nimen alla. Uudella nimellä haluttiin korostaa muotoilukasvatusta ja erottautua käsityökoulujen kirjosta.

Tämä opetussuunnitelma pohjautuu Opetushallituksen 20.9.2017 hyväksymään uuteen taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteisiin (2017:12a) huomioiden Kuopion Rouvasväenyhdistyksen ja Muotoiluakatemioiden toimintaympäristön tehtävät, arvot ja omaleimaisuuden. Yleisen oppimäärän käsityön perusteet ja työpajaopinnot sisältyvät laajan oppimäärän perusopintoihin. Yleisen oppimäärän opinnot voidaan lukea hyväksi siirryttäessä laajaan oppimäärään ja päinvastoin. Opetussuunnitelma on pohja opetuksen suunnittelulle, jonka tavoitteita tukien opettaja tekee opetuksen sisältö- ja menetelmävalinnat. Muotoiluakatemioiden kunkin lukukauden opetussuunnitelmat on rakennettu suomalaisen muotoilun historiasta nousevan yhteisen teeman ympärille. Lasten- Nuorten, Aikuisten- ja Seniorien Muotoiluakatemioiden on oma opetusohjelmansa, joissa otetaan huomioon ikäryhmittäisesti muotoilukasvatuksen menetelmät.

Muotoiluakatemioiden koulutuksen järjestämisestä, kehittämisestä ja hallinnosta vastaa Kuopion Rouvasväenyhdistys ry:n hallitus. Muotoiluakatemioiden on hallituksen vahvistama käsikirja, jossa määritellään mm. koulun tehtävä ja tarkoitus, organisaatio, opetussuunnitelma sekä rehtorin ja henkilöstön tehtävät.

1.3 Muotoilukasvatus

Kuopion Muotoiluakatemia on muotoilukoulu, jossa annetaan muotoilukasvatusta muotoiluun painottuvan taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti. Muotoilukasvatus perustuu luovaan ongelmanratkaisuun, oman näkemyksen hahmottamiseen ja sanallistamiseen sekä visuaaliseen itseilmaisuun. Muotoilukasvatuksen kautta kehitettävät taidot ovat tarpeellisia kaikilla aloilla läpi elämän! Vaikka muotoilu yhdistetään yleensä vain esinemuotoiluun, on se todellisuudessa paljon moniulotteisempaa. Esinemuotoilun rinnalle nousseeseen aineettomaan muotoiluun törmäämme päivittäin. Muotoilukasvatuksen tehtävä on auttaa hahmottamaan muotoilun laaja-alaisuus, havaitsemaan muotoilu ympäristössämme ja ymmärtämään muotoilun mahdollisuudet. Muotoilukasvatuksen avulla kehitetään myös yksilön omakohtaista ympäristösuhdetta ja sen myötä tiedostavaa kuluttamista. Muotoilukasvatus kehittää ympäristönlukutaitoa sekä hyödyntää muotoiluprosessia. Muotoiluoppiminen tarjoaa tekemällä ja kokeilemalla oppimisen työtapoja sekä ideoiden kehittämisen välineitä kaikkeen oppimiseen. Muotoiluoppimisessa innostetaan oppijaa, ohjaajaa ja opettajaa kokeiluihin, aloitteellisuuteen, näkökulman vaihtoon ja omien ideoiden jakamiseen. (Mutku 2015, 12.)

Kulttuurin, taiteen, käsityön ja yksilön hyvinvoinnin välistä yhteyttä on pohdittu paljon

useissa eri muistioissa ja hankkeissa (esim. Liikanen 2010; Siivonen ym. 2011; von Brandenburg 2008). Käsitöiden, taiteen ja kulttuurin vaikutukset ovat laaja-alaisia ja ne ulottuvat yksilön elämänhallinnasta yhteisön sosiaalisen rakenteisiin. Digitalisoituvassa ja verkostoituvassa yhteiskunnassa kulttuurin, taiteen ja käsitöiden merkitys kohtaa uusia haasteita. Koulutusjärjestelmässä käsitöiden vapaaehtoisuus alkaa jo 8.luokalta ja käsityöoppia ei usein saada myöskään kotoa, jolloin nuori jää paitsi käsitöiden kautta saavutettavista kokemuksista. Kaupungistuminen ja yhteiskunnan modernisaatio ovat heikentäneet myös yhteisöjä, jolloin on muodostunut tarve niiden uudelleenjärjestymiselle ja perinteisten taitojen elvyttämiselle. Yhdessä tekemisellä on yksilön kokemien hyvinvointivaikutusten lisäksi myös laajempi yhteiskunnallinen merkitys: sen avulla voidaan edistää yksilöiden kiinnittymistä osaksi yhteiskuntaa.

Käsillä tekeminen yhdessä vahvistaa yhteisöllisyyttä ja sosiaalisia rakenteita sekä lisää yksilöiden välistä luottamusta (von Brandenburg 2008). Käsityöt vahvistavat yksilöiden välistä yhteenkuuluvuutta, joka on tärkeää ihmisten elämänhallinnassa. Käsitöillä on havaittu olevan yhteys yksilön psyykkiseen hyvinvointiin (Vähälä 2003) ja käsitöitä on käytetty terapiamuotona esimerkiksi kuntoutuksessa (Pöllänen 2008; Sormunen 2011). Taiteen ja kulttuurin hyvinvointivaikutusten lisäksi niillä on myös merkitys yksilön oppimis- ja kasvuprosessissa (vrt. esim. Siivonen ym. 2011). Muotoiluakatemia tarjoaa muotoilukasvatuksen kautta lapsille, nuorille, aikuisille ja senioreille mahdollisuuden itsensä ilmaisuun ja siten osaltaan edistää heidän itseluottamustaan, henkistä kasvuaan ja itsenäisen elämänhallinnan kehittymistä. Muotoiluakatemiassa pyritään muotoiluajattelun edistämiseen kannustamalla luovaan ja innovatiiviseen ongelmanratkaisuun. Toiminnallisuus, käyttäjä- ja ihmislähtöisyys ovat elementtejä, joiden avulla voidaan kehittää uusia toimintamahdollisuuksia ja menestyä tulevaisuuden työelämässä.

1.4 Oppimiskäsitys

Taiteen perusopetuksen visuaalisten taiteiden laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteet pohjautuvat oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppiminen ymmärretään yksilölliseksi ja yhteisölliseksi taitojen ja tietojen kulttuurisen osallisuuden muodostavaksi rakennusprosessiksi. Taiteen oppiminen on prosessina pitkäjänteinen ja kokonaisvaltainen. Opiskelu on tavoitteellista, osin vuorovaikutuksellista ja osin itsenäistä. Oppilas on aktiivinen uuden tiedon tuottaja. Tavoitteena on, että oppilas oivaltaa ajattelun, tiedon soveltamisen ja tekemisen tapahtuvan yhtä aikaa. Oppilaan oma motivaatio ohjaa tekemisen tarvetta. Oppimisen lähtökohtana on tutkiva oppiminen, toiminnallisuus ja kokemuksellisuus. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaan elämismaailma. Oppilasta ohjataan arvostamaan omia ja toisten työskentelyä ja töitä, asettamaan itse ongelmia, käsittämään tietoa ja muodostamaan uusia käsityksiä.

Kuopion Rouvasväenyhdistyksen Muotoiluakatemian opetus- ja kasvatustilafilosofian taustalla on muotoilukasvatusta ohjaavat kognitiivis-konstruktivinen oppimiskäsitys ja humanistis-psykologinen ajattelu. Muotoiluakatemiassa korostetaan ajatusta siitä, että jokainen voi oppia mitä tahansa jos tämä on motivoitunut oppimiseen. Konstruktivistinen

opetus korostaa opettajan roolia tiedon rakentamisen tukijana. Opetuksen avulla nostetaan esille oppilaan omia ennakkokäsityksiä, jotta oppilaiden tietopääoma voisi kasvaa ja kehittyä uudesta informaatiosta tiedostaen, että uusi tieto rakentuu vanhan tiedon pohjalle. (Heikkinen 2005, 32.) Konstruktivismiin perustana on konstrukttiivinen tietoteoria ja kognitiivinen psykologia. Käsityöprosessin ja -tuloksen, kriittisen ajattelun, voimaantumisen ja funktionaalisen käsillä tekemisen kehittymisen kannalta konstruktivistinen oppimis- ja tiedonkäsitelmä on käyttökelpoinen lähtökohta tehokkaalle ja kokonaisvaltaiselle oppimiselle. (Jakonen 2005, 32.) Humanistinen ihmiskäsityksen mukaan oppilas on sisäisellä motivaatiollaan itseään ohjaava yksilö, joka on tietoinen ja vastuullinen omista ratkaisuksistaan. Oppilas haluaa itsenäistyä ja lopulta ohjata itse omaa oppimistaan opettajan toimiessa hänen tukenaan. (Sahlberg & Leppilampi 1994, 31.)

Käytännön muotoilukasvatuksessa konstruktivismi toteutuu ongelma-keskeisyytenä, visualisointina, kollaboraationa, kokeiluna ja tutkimisena, autenttisine oppimistehtävinä ja autenttisine arviointina. Tutkiva oppiminen on opetusmalli, jonka menetelmistä yksi on ongelma- perustainen oppiminen (problem-based learning). Tutkivan oppiminen tarkoituksena on johdattaa oppijat osallistumaan asiantuntijayhteisölle tyypilliseen yhteisölliseen tiedontuottamiseen. Luova ongelmanratkaisua tuottaa uusia innovaatioita yksilön loogisen ajattelun ja kekseliäisyyden avulla. Yhdessä työskenneltäessä kehitetään sosiaalisuutta ja persoonallisuutta. Samalla päättelykyky kehittyy, kun uutta tietoa yhdistellään aiemmin opittuun. (Ihalainen 1995, 89 & 92.) Tutkivan oppimisen keskeinen ajatus on vaalia ja kehittää oppilaiden kekseliäisyyttä ja luovuutta. Muotoiluakatemia vastaa luovuuden herättämiseen sytyttämällä innostuksen ja rohkeuden oppia uusia asioita. (Hakkarainen ym. 2005, 13.)

Oppimisen tulisi olla oppilaskeskeistä, aktiivista toimintaa, jonka oppilaat kokisivat mielenkiintoiseksi ja tärkeäksi (Sahlberg & Leppilampi 1994, 16). Tätä edesauttaa oppilaiden arkea lähellä olevat esimerkit ja tehtävät. Yhteiskunnan kehittyessä ihmiset tarvitsevat entistä enemmän tietoon liittyviä taitoja: kykyä etsiä tietoa oikeista lähteistä, etsiä tietoa oikeilla kysymyksillä, erottaa tosiasiat fiktiosta, arvioida kriittisesti tiedon luotettavuutta ja perusteista, yhdistää ja jäsentää eri lähteistä koottuja tiedon palasia sekä käyttää tietoa harkinnan ja päätöksenteon perustana. (Niiniluoto 1996, 69.) Näitä taitoja kehittää erityisesti luova ongelmanratkaisu, yhteistoiminnallisuus ja tutkiva oppiminen, sillä parhaimmillaan oppilas saavuttaa syvällisen tiedon omaksumisen luovan ongelmanratkaisun kautta. Muotoilukasvatuksen tavoitteena on, että oppilas asettaa itse ongelmia, käsittelee tietoa, pohtii ja muodostaa käsityksiä.

Kokemuksellinen oppiminen on tekemällä oppimista. Ydinajatuksena on, että oppiminen etenee kokemusten ja itserefleksion kautta teoreettiseen ymmärtämiseen syklisesti. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitoja kehittymisen kannalta. Muotoiluakatemian tavoitteellinen tekeminen on keskeinen oppimisen edistäjä. Kokemuksellinen oppiminen on toiminnallinen prosessi: muotoiluprosessiin ja siinä tapahtuvaan oppimiseen vaikuttavat tunteet, elämykset, mielikuvat ja mielikuviutus. (Rauste-von wright, 1997.) Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa.

Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

Muotoiluakatemiassa oppilasta rohkaistaan asettamaan omia oppimistavoitteita ja tekemään opintoihin liittyviä valintoja sen pohjalta. Oppilaita kannustetaan tarkastelemaan, tulkitsemaan ja arvottamaan kulttuurisesti moninaista todellisuutta taiteen keinoin. Muotoiluakatemiassa keskeistä on persoonallisen ja sosiaalisen kasvun tukeminen. Muotoiluun ja käsillä tekemiseen liittyvät aina keskeisesti elämys, ilo ja luovuus!

1.5 Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän tehtävä ja arvoperusta

Taiteen perusopetus on eri ikäryhmille suunnattua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää opetusta. Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän tehtävänä on antaa mahdollisuus opiskella pitkäjänteisesti omien taipumusten ja kiinnostuksen mukaisesti sekä luoda edellytyksiä elinikäiseen taiteiden harrastamiseen ja antaa valmiuksia hakeutua jatko-opintoihin.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman mukaan opetuksen tehtävänä on rakentaa kestävää tulevaisuutta taiteen keinoin. Kuopion Muotoiluakatemia toteuttaa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelmaa muotoilupainotteisesti. Tavoitteena on myös kehittää yhteistyötä käsityö-, taide- ja muotoilukasvatusta antavien oppilaitosten ja muiden tahojen kanssa kansallisesti ja kansainvälisesti. Kuopion Muotoiluakatemia tekee yhteistyötä lapinlahtelaisen arkkitehtuuri- ja ympäristökulttuurikoulu Lastun, Savonia-ammattikorkeakoulun sekä erityisesti paikallisten muotoilijoiden kanssa. Taiteen perusopetuksesta vastaavat opettajat ovat muotoilun ammattilaisia ja opetuksessa hyödynnetään kansallisia sekä kansainvälisiä muotoilijaverkostoja. Kuopion Rouvasväenyhdistys on mukana kansainvälisessä Resartis-verkostossa omalla, kuopiolaisella, muotoilijaresidenssillään. Muotoilijat hakevat residenssiin Muotoiluakatemioiden opetusryhmiin suunnatulla projektilla ja siten työskentelevät Muotoiluakatemioiden opetusryhmissä. Muotoiluakatemian tehtävänä on kehittää ja säilyttää kansallista kulttuuria sekä tukea oppilaan kykyä arvostaa eri kulttuureita ja toimia monikulttuurisessa yhteiskunnassa.

Laajan oppimäärän mukainen taiteen perusopetus pohjautuu arvoperustaan, jonka mukaan taiteen perusopetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Opetus tukee oppilaan henkistä kasvua, persoonallisuutta sekä kehittymistä arvostelukykyiseksi ja ajattelevaksi ihmiseksi. Tavoitteena on, että ilmaistessaan itseään taiteen keinoin, oppilas oppii arvottamaan ja arvioimaan itseään ja ympäristöään sekä rakentamaan maailmankuvansa omien kokemusten ja kulttuuriperinnön pohjalta ja kehittämään sitä edelleen. Opetus ohjaa oppilasta tiedostamaan itselleen merkityksellisiä elämän sisältöjä ja ilmaisemaan niitä visuaalisin keinoin sekä kehittää oppilaan kykyä työskennellä vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Oppilas ohjataan ymmärtämään ja arvostamaan erilaisuutta tukemalla opetuksen

kautta ihmisenä kasvamista, ajattelun taitoja ja luovuutta kehittämällä.

Koulutuksen järjestäjä arvioi antamaansa koulutusta ja osallistuu toimintansa ulkopuoliseen arviointiin. (Laki taiteen perusopetuksesta 633/1998.) Opetussuunnitelman toteutumista seurataan ja sitä kehitetään osana tätä tehtävää. Kuopion Muotoiluakatemia on laatinut tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden kanssa. Lisäksi oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Yhdenvertaisuussuunnitelma sisältyy Muotoiluakatemioiden opetussuunnitelmaan. (Liite 1)

Opetuksen tavoitteena on kehittää oppilaan taitoja toimia tietoon ja vuorovaikutukseen pohjautuvassa yhteiskunnassa muotoilun, taiteen ja tieteen vuoropuhelun kautta. Opetuksen lähtökohtana on muotoilulle, käsityölle ja taiteelle ominaiset tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat. Opetuksessa oppilasta rohkaistaan oman näkemyksensä ilmaisemiseen taiteen tulkinnassa sekä ymmärtämään ja arvostamaan erilaisuutta sekä pohtimaan, mikä on merkityksellistä ja arvokasta elämässä. Opetus kehittää luovaa ongelmanratkaisukykyä, johon sisältyvät itseilmaisuus sekä materiaalien ja tekniikan hallinta. Taiteen perusopetuksessa luodaan pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväälle tulevaisuudelle.

1.6 Opetuksen järjestäminen

Opiskeluympäristön tulee tukea oppilaan kasvua ja oppimista sekä antaa hänelle onnistumisen kokemuksia. Muotoiluakatemian ilmapiiri on avoin, kehittymismyönteinen ja oppilasta rohkaiseva. Oppilaalle annetaan mahdollisuus asettaa omia tavoitteita kannustaen työskentelemään itsenäisesti ja ryhmässä. Muotoiluakatemian opettajat vastaavat opetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta. Muotoiluakatemian opetus järjestään pääsääntöisesti Kuopion Rouvasväenyhdistyksen toimitiloissa Kuopiossa: historiallinen ja esteettinen ympäristö jo itsessään luo inspiroivan ja kiireettömän ilmapiirin.

Kuopion Rouvasväenyhdistyksen Muotoiluakatemiassa korostetaan laadukkaiden materiaalien käyttöä tarkoituksenmukaisesti ja monipuolisesti. Työ-, tuote- ja ympäristöturvallisuus otetaan huomioon opetuksen järjestelyissä. Opiskeluympäristössä otetaan huomioon taiteelliselle työskentelylle ominainen pitkäjänteisyys ja ajan käyttö. Kuopion Rouvasväenyhdistyksen Muotoiluakatemian opetusta järjestetään pääsääntöisesti Rouvasväenyhdistyksen omien opettajien toimesta yhdistyksen omissa tiloissa. Opiskelua järjestetään myös perinteisen opiskeluympäristön ulkopuolella, esimerkiksi luonnossa, virtuaalisissa ympäristöissä sekä vierailen muotoilualan yrityksissä, näyttelyissä ja museoissa. Jokaisena lukuvuotena opintoihin sisältyy retki, joka liittyy sen lukukauden teemaan. Opetusta voidaan järjestää myös tiettyä opintokokonaisuutta varten vuokratuissa tiloissa.

Kuopion Rouvasväenyhdistyksen Muotoiluakatemian tavoitteena on ohjata yksilöitä

luovaan ajatteluun ja ongelmanratkaisuun hyödyntämällä muotoilukasvatuksen käytäntöjä ja menetelmiä. Opetus on monimuotoista ja siinä otetaan huomioon oppilaiden kehitysvaiheet. Muotoiluakatemiassa hyödynnetään monipuolisesti muotoilun ja käsityön työtapoja yhdistämällä käsintekemisen perinne nykyajan vaatimukseen. Muotoilun ja käsityön historia toimii perustana ja motivaation lähteenä muotoiluprosessissa. Muotoiluprosessissa oman idean kehittämällä ja toteuttamisella voidaan edistää oppilaan keskittymiskykyä, pitkäjänteisyyttä, oma-aloitteisuutta, itseluottamusta ja vastuuta. Taiteen perusopetuksessa on tavoitteena luoda oppimista ja kestävää hyvinvointia edistävää toimintakulttuuria, mikä edellyttää aitoa kohtaamista sekä välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta. Arjen valinnoissa ja toiminnassa otetaan huomioon kestävä elämäntapa, kulttuurinen monimuotoisuus ja kielitietoisuus.

Opintokokonaisuuden kurssimaksuysikkönä käytetään lukukausimaksua, joka suoritetaan erikseen syys- ja kevätlukukaudella. Lukukausimaksu määräytyy Muotoiluakatemiian hyväksytyjen kurssimaksujen maksimituntimäärän mukaan (esimerkiksi kevätlukukaudella 2018 hinta on 110 €). Lukukausi sisältää ryhmän yhteiset opinnot sekä henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan kuuluvat Kuopion Rouvasväenyhdistyksen järjestämät valinnaiset opinnot. Lasten- ja Nuorten Muotoiluakatemiassa kurssimateriaalit kuuluvat lukukausimaksuun, mutta Aikuisten ja Seniorien Muotoiluakatemiassa kurssimateriaalit jokainen hankkii ja kustantaa itse.

1.7 Työtavat muotoilun ja käsityön opetuksessa

Työtapojen monipuolisilla valinnoilla tuetaan yksilöllistä tietojen ja taitojen oppimista, ilmaisua ja testaamista sekä yhteistoiminnallista käsityötä. Opetus järjestetään oppimisympäristöissä, jotka tukevat tarkoituksenmukaisesti erilaisten materiaalien, tekniikoiden ja teknologioiden tutkimista sekä niiden kekseliästä soveltamista ja oppilaiden erityisosaamisalueiden kehittymistä.

Perusopinnoissa erilaisiin ilmiöihin tutustutaan elämyksellisesti ja kokemuksellisesti, niitä tutkimalla ja arvottamalla. Mielikuvitus, ihmettely ja ideoiden kehittäminen toimivat työskentelyn lähtökohtina. Työskentelyssä korostuu käsillä tekemisen ja oivaltamisen ilo. Työtapojen ja materiaalien valintaa ohjaavat kestävä kehityksen ja kiertotalouden periaatteet.

Syventäville opinnoille on ominaista havainnoille, pohdiskelulle, käsitteellistämälle, vuorovaikutukselle, tulkinnalle, arvottamiselle ja aktiiviselle toimijuudelle perustuva lähestymistapa. Se ilmenee niin oppilaan käsityöprosessissa kuin laajemmin yhteisön jäsenenä toimiessa.

2 OPETUKSEN RAKENNE JA OPINTOJEN LAAJUUS

2.1 Opintojen laajuus ja rakenne

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaiset opinnot muodostuvat perusopinnoista ja syventävistä opinnoista. Laajan oppimäärän laskennallinen laajuus on 1300 tuntia, josta perusopintojen laskennallinen laajuus on 800 tuntia ja syventävien opintojen 500 tuntia. Laskennallisen laajuuden tunti on 45 minuuttia.

Laajan oppimäärän perusopintojen tarkoituksena on taiteenalalle keskeisten taitojen tavoitteellinen harjoittelu ja pitkäjänteinen kehittäminen. Syventävien opintojen tarkoituksena on opintomahdollisuuksien laajentaminen tai painottaminen. Laajan oppimäärän syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö.

Kuopion Rouvasväenyhdistyksen Muotoiluakatemiaan opetusohjelma rakennetaan lukuvuosittain vaihtuvan yhteisen teeman, suomalaisen muotoiluhistorian, ympärille. Aiheiden ja teemojen valinnoilla pyritään ylläpitämään tekemisen ja oppimisen iloa. Opintojen sisällöt on moduloitu ja mitoitettu opintopisteiksi (op). Opinnot jakautuvat erillisiin perusopintoihin (30 opintopistettä) ja syventäviin opintoihin (19 opintopistettä). Oppitunnin pituus on 45 minuuttia. Lasten- ja Nuorten Muotoiluakatemiaan yksi opetuskerta kestää 150 minuuttia, Aikuisten- ja Seniorien Muotoiluakatemiaan opetuskerran kesto on 180 minuuttia.

Muotoiluakatemiaan opetus on järjestetty iltaisin, säännöllisesti yksi opetuskerta viikossa sekä 1-3 viikonloppua lukukaudessa. Opintoihin sisältyy myös omatoimista työskentelyä. Opinnoissa hyödynnetään verkko-oppimismateriaalia, vierailuja muotoilualan yrityksissä, näyttelyissä ja museoissa. Yksittäinen kurssi katsotaan hyväksytyksi suoritukseksi, kun opiskelija on ollut kurssilla läsnä vähintään 2/3 kurssin lähiopetustuntimäärästä sekä valmistanut kurssiin kuuluvat harjoitustyöt. Muotoiluakatemiaan hakeutuvilta toivotaan sitoutumista perusopintojen osalta säännölliseen 4 vuoden opiskeluun.

Muotoiluun painottuva käsityön taiteen perusopetus on monipuolista ja pitkäjänteistä oman käsityöilmäyksen kehittämistä muotoilun menetelmien kautta. Oppilaan omat kokemukset, taidot ja tiedot sekä kiinnostus ovat opetuksen lähtökohtia. Tavoitteellisen harrastuksen lisäksi opintoja voi hyödyntää työelämässä, ammatillisena täydennyskoulutuksena tai käsityöalan oppilaitoksissa esim. opintoihin hakeuduttaessa.

2.2 Muotoilun ja käsityön yleiset tavoitteet

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman mukaan käsityön laajan oppimäärän tehtävänä on vahvistaa oppilaan käsityön, muotoilun ja teknologian osaamista. Kuopion Muotoiluakatemiassa käsityön laajan oppimäärän tehtäviä toteutetaan muotoilupainotteisesti. Muotoilukasvatuksen päämääränä on innostaa oppilasta oivalluksiin, mielikuvitukseen ja tekemisen iloon, jotka luovat perustan tavoitteelliselle,

monimateriaalista osaamista ja ilmaisua kehittäväälle luovalle tekemiselle. Opinnot harjaannuttavat ja opintojen edetessä syventävät oppilaan kädentaitoja ideoinnissa, tavoitteellisessa suunnittelussa, muotoilussa ja toteutuksessa, joiden avulla syntyy ratkaisuja, tuotteita, teoksia ja palveluja elinympäristön haasteisiin. Oppilasta ohjataan tutkivaan, elämykselliseen ja monipuoliseen materiaalien ja tekniikoiden käyttöön sekä soveltamaan itsenäisesti oppimaansa eri ympäristöissä.

Opetuksessa rakennetaan yhteyksiä kulttuuri-, taide- ja elinkeinoelämän kanssa. Opinnoissa tarjotaan mahdollisuuksia käsitellä suomalaista kulttuuriperintöä, kulttuurin moninaisuutta ja globaaleja kysymyksiä. Oppilaan omaa suhdetta muotoiluun, käsityöhön ja kulttuuriseen osallisuuteen syvennetään kannustamalla häntä havainnoimaan, pohtimaan ja tulkitsemaan esineitä, ympäristöä ja yhteiskunnallisia ilmiöitä sekä tarjoamalla hänelle välineitä itsensä ilmaisemiseen ja kannanottamiseen muotoilullisin keinoin. Oppilasta ohjataan tunnistamaan oman toiminnan ja kädentaitojen merkityksiä sekä ymmärtämään elinympäristön laadun ja muotoilun merkitys hyvinvoinnille. Opinnot kannustavat oppilasta pohtimaan vastuullista kuluttamista ja tuottamista ekologisesta, esteettisestä ja eettisestä näkökulmasta.

Opetuksessa tuodaan näkyväksi muotoilun, käsityön, taiteiden ja tieteiden välisyys sekä ohjataan oppilaita niiden soveltamiseen muotoilussa. Oppilaita rohkaistaan havainnoimaan ja tulkitsemaan ilmiöitä sekä tutkimaan, visioimaan, käsitteellistämään, innovoimaan ja rakentamaan uutta. Opetuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaan käsitystä itsestä aktiivisena, osaavana ja luovana toimijana. Opinnot luovat pohjaa muotoilun ja käsityön elinikäiselle harrastamiselle sekä opintojen jatkamiseen myös muissa koulutusmuodoissa ja ammateissa.

2.3 Aikuisten Muotoiluakatemia

Aikuisten opetuksessa noudatetaan muotoilun ja käsityön laajan oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Aikuisten Muotoiluakatemia opetuksen tavoitteena on oman ilmaisutavan, muotoilujattelun ja taiteellisen työskentelyn kehittäminen. Opetuksessa otetaan huomioon aikuisen oppijan motivoituneisuus, omatoimisuus ja aiempi osaaminen. Päämääränä on oppimisen ilon saavuttaminen tekemisen, vuorovaikutuksen, ponnistelemisen, uuden oivaltamisen sekä kyseenalaistavan ja kokeilevan työskentelyn avulla. Tavoitteena on, että aikuinen oppija voi syventää opintojaan itseä kiinnostaviin sisältöihin. Erilaiset yhteistyöhankkeet muiden alojen toimijoiden ja organisaatioiden kanssa tuovat sosiaalisen ja yhteiskunnallisen näkökulman osaksi opintoja. Opinnot antavat valmiuksia opitun hyödyntämisessä omassa työssä, harrastuksissa, elinikäisessä oppimisessa tai yritystoiminnassa.

3 Muotoilun ja käsityön perusopinnot

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaisten perusopintojen laskennallinen laajuus on 800 tuntia ja opintojen laajuuden laskennan perusteena on käytetty 45 minuutin pituisia oppituntia. Perusopintojen laajuus on 30 op ja ne kestävät 4 vuotta. Perusopinnoissa painotetaan motivoituneisuutta, opintoihin sitoutumista, ideointikykyä ja suunnitteluvalmiuksia.

Kuopion Rouvasväenyhdistyksen Muotoiluakatemia opetusohjelma rakennetaan lukuvuosittain vaihtuvan yhteisen teeman, suomalaisen muotoiluhistorian, ympärille. Opintojen sisällöt on moduloitu ja mitoitettu opintopisteiksi (op). Opinnot jakautuvat erillisiin perusopintoihin (30 opintopistettä) ja syventäviin opintoihin (20 opintopistettä). Oppitunnin pituus on 45 minuuttia. Lasten- ja Nuorten Muotoiluakatemia yksi opetuskerta kestää 150 minuuttia, Aikuisten- ja Seniorien Muotoiluakatemia opetuskerran kesto on 180 minuuttia.

Muotoiluakatemia opetus on järjestetty iltaisin, säännöllisesti yksi opetuskerta viikossa sekä 1-3 viikonloppua lukukaudessa. Opintoihin sisältyy myös omatoimista työskentelyä. Opinnoissa hyödynnetään verkko-oppimismateriaalia, vierailuja muotoilualan yrityksissä, näyttelyissä ja museoissa. Yksittäinen kurssi katsotaan hyväksytyksi suoritetuksi, kun opiskelija on ollut kurssilla läsnä vähintään 2/3 kurssin lähiopetustuntimäärästä sekä valmistanut kurssiin kuuluvat harjoitustyöt. Muotoiluakatemiaan hakeutuvilta toivotaan sitoutumista perusopintojen osalta säännölliseen 4 vuoden opiskeluun.

Muotoilun ja käsityön taiteen perusopetus on monipuolista ja pitkäjänteistä oman muotoiluajattelun ja käsityöilmäisyyden kehittämistä. Oppilaan omat kokemukset, taidot ja tiedot sekä kiinnostus ovat opetuksen lähtökohtia. Tavoitteellisen harrastuksen lisäksi muotoilun ja käsityön taiteen perusopetuksen opintoja voi hyödyntää työelämässä, ammatillisena täydennyskoulutuksena tai käsityöalan oppilaitoksissa esim. opintoihin hakeuduttaessa. Muotoiluakatemia opetus noudattaa muotoilukasvatuksen keskeisiä tavoitteita, tukee oppijan persoonan kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä. Päämääränä on, että oppijasta kasvaa ympäristöönsä vaikuttava sekä havainnoiva ja esteettisestä ympäristöstään nauttiva ihminen. Muotoilukasvatus kehittää kriittistä ajattelua, luovaa ongelmanratkaisua sekä ryhmätyöskentely- ja ilmaisutaitoja, kannustaa kokeiluihin, aloitteellisuuteen, näkökulman vaihtoon ja omien ideoiden jakamiseen.

3.1 Perusopintojen aihealueet

Perusopintojen aihealueet "taidot ja muotoilu", "yhteiskunta ja kulttuuri" sekä "taiteiden ja tieteiden välisyys" sisältyvät Muotoiluakatemioiden lukukausittain vaihtuviin, suomalaisen muotoilun historiaan liittyviin teemoihin.

Taidot ja muotoilu

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata ja tukea oppilasta käsityötaitojen harjoittelussa ja ajattelutaitojen kehittämisessä
- rohkaista oppilasta havainnoimaan, pohtimaan ja ratkaisemaan ohjatusti arjen ja ympäristön haasteita
- kannustaa oppilasta nauttimaan käsityöstä ja arvostamaan omaa sekä toisten käsityötä
- innostaa oppilasta soveltamaan oppimiaan taitoja ja ilmaisemaan itseään erilaisissa tilanteissa ja ympäristöissä
- ohjata oppilasta välineiden turvalliseen käyttämiseen ja tekniikoiden tarkoituksenmukaiseen soveltamiseen
- tukea oppilasta tarkastelemaan käsityötä prosessina.

Yhteiskunta ja kulttuuri

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta toimimaan käsityökulttuurin tekijänä, keskustelijana, vastaanottajana ja tulkitsijana
- harjaannuttaa oppilasta ymmärtämään muotoilun, käytettävyyden, materiaalivalintojen ja tuotteen elinkaaren väliset yhteydet sekä niiden vaikutukset elinympäristöön
- innostaa oppilasta näkemään käsityö elävänä kulttuuriperintönä
- ohjata oppilasta pohtimaan käsityön eettisiä arvoja ja sisäistä yrittäjyyttä sekä kehittämään tunne- ja vuorovaikutustaitoja monikulttuurisessa maailmassa
- auttaa oppilasta ymmärtämään käsityöyrittäjyyden moninaisuutta
- rohkaista oppilasta näkemään käsityö lokaalina ja globaalina toimintana.

Taiteiden ja tieteiden välisyys

Opetuksen tavoitteena on

- auttaa oppilasta tarkastelemaan käsityön olemusta monitaiteisena ja -tieteisenä ilmiönä, aina läsnä olevana elinympäristön laatuna
- rohkaista oppilasta taiteiden ja tieteiden väliseen vuoropuheluun ja tulkintaan
- tukea oppilasta sosiaalisen, kulttuurisen ja taloudellisen kestävä kehityksen ja kiertotalouden ymmärtämisessä
- innostaa oppilasta havainnoimaan ilmiöitä sekä tutkimaan, käsitteellistämään ja rakentamaan käsityötä teknologioita, luonnontieteitä ja taiteita soveltaen
- kannustaa oppilasta innovatiivisuuteen ja uuden tiedon tuottamiseen yksin ja yhteisöllisesti.

3.2 Perusopintojen keskeiset sisällöt

Muotoilun ja käsityön perusopinnoissa tuotetaan tuotteita, teoksia ja palveluita yksin ja

yhdessä sekä itselle että toisille. Tuotteissa käytettävyys ja tarkoituksenmukaiset materiaalit luovat perustan muotoiluprosessin kautta käsityölliselle tekemiselle. Teoksissa materiaalit ja tekniikat toimivat ilmaisun välineinä. Palveluissa tekeminen ilmenee osallisuutena, yhteisöllisyytenä ja hyvinvointina. Muotoilussa ja käsityössä teknologiaa tutkitaan tekemisen ja ilmaisun välineenä. Muotoilua tarkastellaan kokonaisvaltaiseen tuottamiseen kuuluvana toimintana. Muotoilua, käsityötä ja teknologiaa käsitellään kulttuurisina, yhteiskunnallisina, monitieteisinä ja taiteeseen liittyvinä ilmiöinä.

Muotoilun ja käsityön perusopintojen keskeiset sisällöt ovat “pukeutuminen”, “esine- ja tekstiiliympäristöt”, “palveluympäristöt” sekä “rakennetut ja luonnonympäristöt”. Sisältöjen valinnassa lähtökohtana ovat oppilaille merkitykselliset ilmiöt, joita lähestytään henkilökohtaisten kokemusten kautta kohti yleisempiä käsityön ilmiöitä. Kaikkia keskeisiä sisältöjä pohditaan esteettisyyden, eettisyyden, ekologisuuden näkökulmasta. Opinnoissa tarkastellaan laaja-alaisesti kaikkien keskeisten sisältöjen osa-alueita.

Pukeutuminen

Pukeutumista tarkastellaan identiteetin muotoutumisen ja yhteisöön kuulumisen, vaate- ja vaatetusteknologian, muoti-ilmiöiden, fysiologian ja eri kulttuurien näkökulmista.

Esine- ja tekstiiliympäristöt

Esine- ja tekstiiliympäristöjä tarkastellaan asumisen, toiminnallisuuden, teknologian, muotoilun, muoti-ilmiöiden ja eri kulttuurien näkökulmista.

Palveluympäristöt

Palveluympäristöjä tarkastellaan hyvinvoinnin, kokemuksellisuuden, asiakaslähtöisyyden ja yrittäjyyden näkökulmista.

Rakennetut ja luonnonympäristöt

Rakennettuja ja luonnonympäristöjä tarkastellaan osallisuuden, yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja ihmisten viihtyvyyden näkökulmista.

3.3 Perusopintojen opintokokonaisuudet

Perusopinnot sisältävät seuraavat opintokokonaisuudet, jotka toteutetaan neljän vuoden aikana kaikissa perusopintojen ryhmissä:

1. Orientaatio 1,5 op

Oppilas saa tietoa taiteen perusopetuksen kentästä ja käsityöstä osana taiteen perusopetuksen kokonaisuutta sekä perehtyy opintokokonaisuuden sisältöön, tavoitteisiin, opetusjärjestelyihin ja arviointiin oppilaitoksen opetussuunnitelman mukaan. Oppilas tutustuu opintoryhmäänsä esim. erilaisten oppimistehtävien avulla. Hän harjoittelee antamaan ja vastaanottamaan palautetta sekä arvioimaan omaa ja ryhmän toisten opiskelijoiden työskentelyä. Hän aloittaa henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS) laatimisen perusopintoja varten yhdessä ryhmän ja ohjaavan opettajan kanssa.

2. Käsityö visuaalisen kulttuurin osana 4,5 op

Oppilas tutustuu kansalliseen sekä kansainväliseen käsityöperinteeseen ja ymmärtää perinteen merkityksen nykyisessä käsityössä. Hän perehtyy visuaaliseen kulttuuriin käsityön näkökulmasta ja arvostaa käsityötä osana taidetta ja ympäröivää kulttuuria. Hän ymmärtää käsityön, muotoilun ja taiteen merkityksen omassa elämässään ja tuntee niiden ilmenemismuotoja monikulttuurisessa maailmassa. Oppilas perehtyy käsityöhön ja muotoiluun osana yhteiskuntaa ja ympäristöään.

3. Käsityöllinen suunnittelu- ja valmistusprosessi 20 op

Suunnittelun perusteet 5 op

Oppilas osaa käyttää väriopin ja sommittelun perusasioita erilaisissa harjoituksissa ja kokeiluissa. Hän osaa havainnoida ympäristöään ja käyttää havaintojaan suunnittelun lähtökohtana tai sen osana. Hän osaa käyttää kuvallisen suunnittelun perustekniikoita sekä suunnitella esteettisiä tuotteita ja teoksia erilaisista lähtökohdista käsin. Näitä ovat esimerkiksi materiaali, aistikokemukset, elämyksellinen ja kokemuksellinen malli.

Materiaalituntemus 3 op

Oppilas tutustuu erilaisiin perinteisiin ja innovatiivisiin käsityömateriaaleihin työskentelyn kautta. Hän perehtyy materiaalien valmistusmenetelmiin, käyttö- ja hoito-ominaisuuksiin sekä turvallisuuskäyttöön ja oppii ottamaan huomioon kestävän kehityksen periaatteita ja ekologisia vaikutuksia.

Käsityötaito ja osaaminen 5 op

Oppilas tutustuu erilaisiin käsityötekniikoihin, työmenetelmiin, työvälineisiin, koneisiin ja laitteisiin. Hän osaa tehdä perusteltuja materiaali- ja työkohtaisia ratkaisuja tavoitteenaan laadukas tuote tai teos. Hän oppii arvioimaan ja kehittämään osaamistaan ja kädentaitoja.

Ilmaisu ja luova ongelmanratkaisu 6 op

Oppilas hahmottaa ja ymmärtää käsityöllisen suunnittelu- ja valmistusprosessin vaiheet ja oppii tarkkailemaan omaa sekä toisten opiskelijoiden työskentelyä. Oppilas käy läpi useita valmistus- ja suunnitteluprosesseja yksilö- ja ryhmätyönä ja oppii erilaisten käsityötapojen kautta arvioimaan prosessin eri vaiheita. Oppilas työstää suunnitelmia valmiiksi tuotteiksi ja teoksiksi. Prosessissa korostetaan omaa ilmaisua ja luovaa ongelmanratkaisutaitoa.

Dokumentointi 2 op

Oppilas perehtyy erilaisiin dokumentoinnin tapoihin ja soveltaa omalle toimintatavalleen sopivinta tyyliä opinnoissaan. Oppilas dokumentoi oppimisprosessiaan ja reflektoi oppimaansa opettajan ja muiden opiskelijoiden kanssa sekä oppii arvioimaan ja kehittämään omaa osaamistaan.

4. Valinnaiset opinnot 3 op

Valinnaisten opintojen tavoitteena on laajentaa oppilaan käsityöosaamista ja tukea henkilökohtaista kasvua. Opintojen tulee tukea HOPS:ssa asetettuja tavoitteita. Valinnaisten opintojen hyväksymisestä osaksi opintokokonaisuutta on sovittava etukäteen ohjaavan opettajan kanssa. Valinnaisopintoja tarjotaan lukukausittain vaihtuvalla opintotarjottimella. Valinnaisopinnot voivat olla esimerkiksi muotoilijoiden järjestämiä työpajoja, luentoja tai vierailuja.

4 Muotoilun ja käsityön syventävät opinnot

Syventävissä opinnoissa laajan oppimäärän mukaisten opintojen laskennallinen laajuus on 500 tuntia. Syventävien opintojen laajuus on 19 op ja ne kestävät 2,5 vuotta. Ennen syventäviin opintoihin siirtymistä opiskelija on suorittanut käsityön perusopinnot. Syventävät opinnot koostuvat iltaisin järjestettävästä lähiopetuksesta, itsenäisestä työskentelystä ja vapaasti valittavista opinnoista.

4.1 Syventävien opintojen tavoitteet

Käsityön syventävien opintojen tarkoituksena on opintojen laajentaminen tai painottaminen oppilaan valitsemalla tavalla. Opintojen tavoitteena on, että oppilas havainnoi, pohtii, arvottaa, käsitteellistää ja jakaa kokemuksiaan sekä omaksuu kriittisen ja rakentavan pohdinnan osaksi käsityöprosessiaan. Oppilasta ohjataan tekemään päätöksiä, toimimaan itsenäisesti ja aloitteellisesti sekä ilmaisemaan ja tulkitsemaan kokemuksiaan. Opinnoilla vahvistetaan oppilaan taitoja käyttää käsityötä vaikuttamisen ja osallistumisen välineenä. Oppilasta ohjataan suunnittelemaan ja valmistamaan käsitöitä valitsemiinsa ympäristöihin. Koulutuksen järjestäjä määrittelee syventävien opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden pohjalta. Syventäviin opintoihin voi sisältyä vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia.

Taidot ja muotoilu

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta itsenäiseen käsityöprosessiin
- ohjata ja tukea oppilasta itsenäiseen kädentaitojen harjoitteluun ja ajattelutaitojen kehittämiseen
- kannustaa oppilasta löytämään itsenäisesti ratkaisuja arjen ja ympäristön haasteisiin
- rohkaista oppilasta soveltamaan oppimaansa ja ilmaisemaan itseään yksilöllisissä prosesseissa ja eri ympäristöissä
- innostaa oppilasta tiedostamaan välineiden, materiaalien ja tekniikoiden käyttöön omassa ilmaisussaan
- rohkaista oppilasta harjoittelemaan omien tavoitteiden asettamista ja nauttimaan

niiden saavuttamisesta.

Yhteiskunta ja kulttuuri

Opetuksen tavoitteena on

- rohkaista oppilasta toimimaan aktiivisena käsityökulttuurin tekijänä, vastaanottajana, tulkitsijana ja vaikuttajana sekä oivaltamaan osallistumisen mahdollisuuksia ympäristössä
- ohjata ja tukea oppilasta soveltamaan muotoilun, käytettävyyden ja materiaalivalintojen ja tuotteen elinkaaren välisiä yhteyksiä sekä niiden vaikutuksia ympäristöön omassa ja ryhmän työskentelyssä
- rohkaista oppilasta näkemään oma roolinsa elävän kulttuuriperinnön ylläpitäjänä ja kehittäjänä
- ohjata oppilasta pohtimaan käsityön eettisiä arvoja ja sisäistä yrittäjyyttä sekä kehittämään tunne- ja vuorovaikutustaitoja monikulttuurisessa maailmassa
- innostaa oppilasta toimimaan lokaaleissa ja globaaleissa käsityöyhteisöissä
- rohkaista oppilasta näkemään oman tekemisen, käsityön yhteys ammatillisuuteen ja yrittäjyyteen

Taiteiden ja tieteiden välisyys

Opetuksen tavoitteena on

- rohkaista oppilasta taiteiden ja tieteiden väliseen dialogiin käsityössä
- vahvistaa oppilaan itsenäistä havainnointia ja halua rakentaa käsityötä teknologiaa, luonnontieteitä ja taiteita soveltaen
- ohjata oppilasta soveltamaan omassa työskentelyssään sosiaalisen, kulttuurisen ja taloudellisesti kestäväen kehityksen sekä kiertotalouden periaatteita
- kannustaa oppilasta uuden tiedon itsenäiseen ja yhteisölliseen tuottamiseen sekä soveltamiseen.

4.2 Syventävien opintojen keskeiset sisällöt

Käsityön syventävissä opinnoissa tuotetaan tuotteita, teoksia ja palveluita yksin ja yhdessä sekä itselle että toisille. Tuotteissa käytettävyyys ja tarkoituksenmukaiset materiaalit luovat perustan käsityölliselle tekemiselle. Teoksissa materiaalit ja tekniikat toimivat ilmaisun välineinä. Palveluissa tekeminen ilmenee osallisuutena, yhteisöllisyytenä ja hyvinvointina. Käsityössä teknologiaa tutkitaan tekemisen ja ilmaisun välineenä. Muotoilua tarkastellaan kokonaisvaltaiseen tuottamiseen kuuluvana toimintana. Käsityötä, teknologiaa ja muotoilua käsitellään kulttuurisina, yhteiskunnallisina, monitieteisinä ja taiteeseen liittyvinä ilmiöinä.

Käsityön syventävien opintojen keskeiset sisällöt ovat “pukeutuminen”, “esine- ja tekstiiliympäristöt”, “palveluympäristöt” sekä “rakennetut ja luonnonympäristöt”. Sisältöjen valinnassa lähtökohtana ovat oppilaille merkitykselliset ilmiöt, joita lähestytään henkilökohtaisten kokemusten kautta kohti yleisempiä käsityön ilmiöitä. Kaikkia keskeisiä sisältöjä pohditaan esteettisyyden, eettisyyden, ekologisuuden näkökulmasta. Opinnoissa tarkastellaan laaja-alaisesti kaikkien keskeisten sisältöjen osa-alueita.

Pukeutuminen

Pukeutumista tarkastellaan identiteetin muotoutumisen ja yhteisöön kuulumisen, vaateusteknologian, muoti-ilmiöiden, fysiologian ja eri kulttuurien näkökulmista.

Esine- ja tekstiiliympäristöt

Esine- ja tekstiiliympäristöjä tarkastellaan asumisen, toiminnallisuuden, teknologian, muotoilun, muoti-ilmiöiden ja eri kulttuurien näkökulmista.

Palveluympäristöt

Palveluympäristöjä tarkastellaan hyvinvoinnin, kokemuksellisuuden, asiakaslähtöisyyden ja yrittäjyyden näkökulmista.

Rakennetut ja luonnonympäristöt

Rakennettuja ja luonnonympäristöjä tarkastellaan osallisuuden, yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja ihmisten viihtyvyyden näkökulmista.

4.3 Syventävien opintojen opintokokonaisuudet

Syventävät opinnot sisältävät seuraavat opintokokonaisuudet, jotka toteutetaan kahden ja puolen vuoden aikana kaikissa syventävien opintojen ryhmissä:

1. Orientaatio 1 op

Oppilas laatii yhdessä ohjaavan opettajan kanssa henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS) syventäviä opintoja varten. HOPS hyväksytetään ohjaavalla opettajalla. Oppilas saa tietoa taiteen perusopetuksen kentästä sekä muotoilusta ja käsityöstä osana taiteen perusopetuksen kokonaisuutta. Hän tutustuu opintokokonaisuuden sisältöön, tavoitteisiin, opetusjärjestelyihin ja arviointiin. Hän sitoutuu opintoryhmäänsä ja oppii antamaan ja vastaanottamaan palautetta sekä arvioimaan omaa ja toisten työskentelyä.

2. Visuaalinen kulttuuriosaaminen 2 op

Oppilas oppii tuntemaan suomalaista ja kansainvälistä muotoilu- ja käsityökulttuuria sekä tunnistaa käsityöalan erikoispiirteitä eri maista. Hän osaa arvioida ja arvostaa laatua visuaalisessa ympäristössä. Hän tutkii ja osaa käyttää kulttuurihistorian tietoa esteettisesti ja visuaalisesti omissa töissään ja dokumentoinnissaan. Hän osaa soveltaa kulttuuritietoa materiaali-, rakenne- ja työtaparatkaisuihin sekä ymmärtää niiden ekologiset vaikutukset.

3. Käsityöilmaisu 9 op

Kokeileva ja omaa ilmaisua korostava työskentely 4 op

Oppilas kehittää ennakkoluulottomasti omaa luovaa ilmaisuaan erilaisten kokeilujen kautta. Hän osaa yhdistää uutta aikaisemmin oppimaansa ja suunnittelee persoonallisia teoksia ja kokonaisuuksia. Hän reflektoi omaa

osaamistaan opettajan ja muiden opiskelijoiden kanssa sekä oppii arvioimaan ja kehittämään omaa ilmaisuaan.

Muotoilun suunnittelu- ja valmistusprosessi 4 op

Oppilas perehtyy syvällisesti yhteen tai laajasti useampaan muotoilun ja käsityön osa-alueeseen. Hän ymmärtää kokemusten ja elämysten mahdollisuudet suunnittelun lähtökohtana ja osaa hyödyntää niitä käsityöllisten teosten ja tuotteiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Hän osaa etsiä käsityön ja muotoilun lähdeaineistoa ja asiantuntijatietoa. Hän valitsee ja hankkii tavoitteiden mukaiset materiaalit ja tarvikkeet sekä ottaa huomioon suunnittelu- ja valmistusprosessiin vaikuttavia tekijöitä, esim. työskentelyaikataulun ja taloudelliset resurssit. Hän ottaa materiaalien valinnassa ja työskentelyssään huomioon kestävän kehityksen periaatteet ja ekologiset vaikutukset. Hän osaa kehittää ja arvioida tuotteiden ja teosten valmistukseen liittyviä vaihtoehtoisia ratkaisumalleja. Hän osaa analysoida käsityön esteettistä ja teknistä laatua sekä tarkoituksenmukaisuutta. Hän osallistuu paikallisten käsityöläisten, taidelaitosten, oppilaitosten ym. kanssa tehtäviin yhteistyöprojekteihin.

Dokumentointi 1 op

Oppilas perehtyy portfolion käyttöön oppimisessa. Hän suunnittelee ja toteuttaa syventävien opintojen päättötyöstä portfolion, jossa hän kuvaa ja reflektoi omaa oppimis- ja työskentelyprosessiaan. Hän seuraa ja taltioi omaa kehittymistään ja käyttää portfoliota itsearviointimenetelmänä.

4. Lopputyö 4 op

Oppilas osaa hyödyntää oppimaansa ja kokemaansa. Hän suunnittelee ja valmistaa taiteelliseen ilmaisuun pyrkivän päättötyön joltakin käsityön osa-alueelta yksin tai yhdessä toisten opiskelijoiden kanssa, mahdollisesti myös yhteistyössä muiden taiteen perusopetuksen ainealojen kanssa. Päättötyö ilmentää tekijäänsä. Prosessin etenemistä seurataan ja arvioidaan. Oppilas pohtii eri vaihtoehtoja ja tekee itsenäisiä valintoja eri näkökulmia huomioon ottaen. Hän etsii ja hyödyntää alan tietoa eri lähteistä sekä soveltaa tietoa itsenäisesti. Hän ymmärtää erilaisten materiaalien vaikutuksen kokonaisuuteen sekä toimii taloudellisesti ja kestävän kehityksen periaatteet huomioon ottaen. Hän käyttää tuotekehittely- ja havainnollistamiskeinoina kuvallista ilmaisua sekä materiaali-, rakenne- ja yksityiskohtakokeiluja. Hän osaa valita ja käyttää työssä tarvittavia työvälineitä ja koneita itsenäisesti. Hän osaa ottaa vastuuta omasta tekemisestään ja työn laadusta. Hän saa palautetta muilta oppilailta ja osallistuu toisten opiskelijoiden työskentelyn arviointiin. Hän tallentaa prosessin vaiheet ja kuvaa prosessin portfoliossaan.

5. Valinnaiset opinnot 3 op

Valinnaisten opintojen tavoitteena on syventää ja laajentaa opiskelijan osaamista ja tukea persoonallista kasvua. Opintojen tulee tukea HOPS:ssa asetettuja tavoitteita. Valinnaisten opintojen hyväksymisestä osaksi opintokokonaisuutta on sovittava etukäteen ohjaavan

opettajan kanssa. Valinnaisopintoja tarjotaan lukukausittain vaihtuvalla opintotarjottimella. Valinnaisopinnot voivat olla esimerkiksi muotoilijoiden järjestämiä työpajoja, luentoja tai vierailuja.

5 ARVIOINTI JA YKSILÖLLISTÄMINEN

5.1 Oppimisen arviointi muotoilun ja käsityön opetuksessa

Oppimisen arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan kehittymistä opinnoissaan, ilmaisussaan, taidoissaan sekä ohjata häntä omien tavoitteiden asettamisessa. Oman tekemisen analysointi ja reflektointi tukee oppimisen syvenemistä. Arviointia tapahtuu koko prosessin ajan monipuolisilla menetelmin. Oppilasta perehdytetään muotoilun ja käsityön arvioinnin periaatteisiin ja käytäntöihin.

Muotoilun ja käsityön laajan oppimäärän arvioinnin kohteet ovat “taidot ja muotoilu”, “yhteiskunta ja kulttuuri” sekä “taiteiden ja tieteiden välisyys”. Oppilaalle annettavaan oppimisen arviointiin sisältyy palautetta kaikista opetukselle asetetuista tavoitteista. Arviointimenetelmät valitaan siten, että niiden avulla voidaan parhaalla mahdollisella tavalla arvioida tavoitteiden saavuttamista ja että ne soveltuvat käytettyihin opetusmenetelmiin ja tukevat oppimista. Monipuoliseen arviointiin sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja kuten arviointikeskusteluja, itse- ja vertaisarviointia. Oppilas saa jatkuvaa sanallista palautetta opinnoistaan niille asetettujen tavoitteiden näkökulmista. Vuosittaisten näyttelyiden ja muiden esittäytymisten kautta oppilaat voivat saada myös julkista palautetta.

Oppimisen arviointi on vuorovaikutusta oppilaan, ryhmän ja opettajan välillä. Arvioinnin tavoitteena on tukea oppilaan omien tavoitteiden asettamista ja edistymisen seuraamista suhteessa niihin. Oppimista ja osaamista arvioidaan monipuolisesti oppilaan oppimisprosessissa, tuotteissa, teoksissa ja palveluissa. Oppilasta rohkaistaan antamaan ja vastaanottamaan palautetta. Arviointitaitoja harjoitellaan opintojen kuluessa. Oppilaalle annettava palaute on luonteeltaan kannustavaa, ohjaavaa ja jatkuvaa. Arvioinnilla oppilasta kannustetaan osaamisensa laajentamiseen, soveltamiseen ja esittelemiseen.

Perusopinnoissa arvioinnilla tuetaan muotoiluajattelun ja käsityötaitojen harjoittelua ja itseilmaisua, niiden kehittymistä sekä yhdessä oppimista. Jatkuvassa arvioinnissa ja muussa palautteessa hyödynnetään monipuolisesti itse- ja vertaisarviointia. Syventävissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilaan oppimistavoitteiden asettamista sekä reflektoinnin, itseohjautuvuuden ja oppimaan oppimisen taitojen kehittämistä. Arvioinnilla ohjataan oppilaan osaamisen kehittymistä hänen syventävien opintojensa laajentumisen tai painottumisen mukaisesti.

Muotoilun ja käsityön laajan oppimäärän syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö, joka muodostuu tuotteesta, teoksesta tai palvelusta sekä siihen liittyvästä osaamisen dokumentaatiosta. Dokumentaatio sisältää sanallista ja/tai kuvallista aineistoa sekä itsearviointia. Oppilas sopii lopputyönsä tavoitteista ja toteuttamistavasta yhdessä opettajan kanssa. Lopputyössä arvioidaan laaja-alaisesti oppilaan kasvua käsityön tekijäksi, ilmaisu- ja käsityötaitojen kehittymistä ja opitun soveltamiskykyä. Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan omalle työlleen asettamat tavoitteet ja hänen syventävien opintojensa suuntautuminen.

5.2 Oppimisen arviointi ja opintojen hyväksilukeminen

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman mukaan arvioinnin tehtävänä on ohjata oppilaan oppimista, tukea hänen edistymistään opinnoissa ja kehittää hänen edellytyksiään itsearviointiin. Palautteella ohjataan oppilasta omien tavoitteiden suuntaiseen opiskeluun ja oman oppimisprosessin ymmärtämiseen. Arviointi on oppimiseen kannustavaa, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävää.

Oppilaan oppimista ohjataan ja arvioidaan monipuolisesti oppimisprosessin eri vaiheissa. Arviointi ja sen pohjalta annettava jatkuva palaute on vuorovaikutteista ja edistää oppilaiden osallisuutta. Oppilaita ohjataan oman oppimisen pohdintaan itsearviointi- ja vertaisarviointitaitoja kehittämällä. Oppilaita rohkaistaan havainnoimaan omaa ja yhteistä työskentelyä sekä antamaan rakentavaa palautetta.

Arviointi opintojen aikana perustuu opetussuunnitelmassa kuvattuihin perusopintojen ja syventävien opintojen opintokokonaisuuksien tavoitteisiin. Oppilasta perehdytetään taiteenalan arvioinnin periaatteisiin ja käytäntöihin. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa oppilaan vuoden aikana suorittamista opintokokonaisuuksista.

Laajan oppimäärän perusopintojen päättyessä oppilas saa todistuksen suoritetuista perusopinnoista. Todistuksessa annetaan sanallinen arvio oppilaan edistymisestä ja osaamisen kehittymisestä perusopintojen aikana. Laajan oppimäärän arvioinnin lähtökohtana ovat oppilaan suorittamat syventävät opinnot. Arviointi kertoo, miten oppilas on saavuttanut taiteenalan laajan oppimäärän syventävien opintojen tavoitteet. Lopputyö arvioidaan osana syventäviä opintoja. Laajan oppimäärän arviointi perustuu Kuopion Muotoiluakatemian hyväksymässä opetussuunnitelmassa määriteltyihin laajan oppimäärän arvioinnin kriteereihin. Päätötodistukseen merkitään sanallinen arvio oppilaan suorittamasta laajasta oppimäärästä.

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi. Osaamisen tunnustaminen tehdään perustuen selvityksiin oppilaan opinnoista tai näyttöihin osaamisesta sekä suhteessa kunkin hyväksiluettavan opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin.

Kuopion Rouvasväenyhdistyksen Muotoiluakatemioiden koulutuksen kehittäminen perustuu systemaattiseen arviointitietoon, jota kerätään muotoiluakatemioiden toiminnasta lukuvuosittain. Arviointia varten oppilaat tekevät lukuvuosittain itsearviointin, joka käydään läpi oppilaan ja opettajan välisessä arviointikeskustelussa. Lukuvuosittainen kurssipalaute kerätään lomakkeella ja sen avulla saadaan tietoa Muotoiluakatemioiden toiminnan ja sisältöjen kehittämiseksi. Kuopion Rouvasväenyhdistyksen tavoitteena on järjestää pedagogisesti ja sisällöllisesti korkeatasoista muotoilun opetusta: koulutuksen arviointi on kiinteä osa toiminnan laadunhallintaa. Kehittämisessä on avainasemassa avoimuus ja yhteistyö Kuopion Rouvasväenyhdistyksen hallituksen, keskeisten sidosryhmien henkilöstön, oppilaiden, vanhempien ja kotien kanssa. Rouvasväenyhdistys haluaa aktiivisesti osallistaa keskeiset yhteistyökumppanit toiminnan kehittämiseen.

5.3 Todistukset ja niihin merkittävät tiedot

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus

Oppilaalle annetaan taiteenalan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot. Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot
 - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- sanallinen arvio oppilaan suorittamista taiteenalan laajan oppimäärän perusopinnoista
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- jos koulutusta järjestetään opetus- ja kulttuuriministeriön luvalla, merkitään todistukseen ministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- kunnan omalla päätöksellään järjestämässä taiteen perusopetuksessa todistukseen merkitään taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman hyväksymispäivämäärä
- jos kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä hankkii taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitettut palvelut julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä, merkitään yhteisön tai säätiön tämän sopimuksen perusteella antaman taiteen perusopetuksen todistukseen sopimuksen päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman

- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopinnot todistus voi sisältää liitteitä.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus

Oppilaalle annetaan taiteenalan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot ja syventävät opinnot. Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot
 - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän syventävät opinnot
 - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
 - syventäviin opintoihin sisältyvän laajan oppimäärän lopputyön aihe
- sanallinen arvio oppilaan suorittamasta taiteenalan laajasta oppimäärästä
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- jos koulutusta järjestetään opetus- ja kulttuuriministeriön luvalla, merkitään todistukseen ministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- kunnan omalla päätöksellään järjestämässä taiteen perusopetuksessa todistukseen merkitään taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman hyväksymispäivämäärä
- jos kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä hankkii taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetut palvelut julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä, merkitään yhteisön tai säätiön tämän sopimuksen perusteella antaman taiteen perusopetuksen todistukseen sopimuksen päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus voi sisältää liitteitä.

Osallistumistodistus oppilaan suorittamista taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opinnoista

Oppilaalle annetaan pyydettyä osallistumistodistus suorittamistaan taiteenalan laajan oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä. Osallistumistodistus voi sisältää liitteitä.

5.4 Oppimäärän yksilöllistäminen

Oppimäärää voidaan tarvittaessa yksilöllistää vastaamaan oppilaan opiskelu- ja oppimisedellytyksiä. Oppimäärää yksilöllistäessä oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma yhteistyössä oppilaan ja huoltajien kanssa. Yksilöllistäminen voi tarkoittaa tavoitteiden, sisältöjen, opiskeluajan, opetuksen toteuttamistavan, tarvittavien tukitoimien ja arviointimenettelyn yksilöllistämistä. Yksilöllistämisen päämääränä on oppilaan taitojen kehittäminen hänen omista lähtökohdistaan. Mahdollisuudesta yksilöllistää oppimäärää annetaan tietoa huoltajille.

Kuopion Rouvasväenyhdistyksen Muotoiluakatemia oppilasvalinta järjestetään lukukausittain ilmoittautumisjärjestyksessä lomakkeella, joka löytyy Kuopion Muotoiluakatemia kotisivuilta. Muotoiluakatemioiden oppilashaku tapahtuu lukukausittain lukukauden alussa: kevätlukukaudelle joulukuussa ja syyslukukaudelle elokuussa. Oppilaspaikkoja voi tiedustella myös kesken lukukausien. Lasten- ja Nuorten Muotoiluakatemia ryhmäkoot ovat enintään 10 oppilasta, Aikuisten ja Seniorien 12 oppilasta. Tällä varmistetaan oppimistavoitteiden saavuttaminen ja huomioidaan yksilökohtaiset oppimistarpeet.

Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden yksilölliset oppimistyyli- ja kehitysvaiheet. Muotoiluakatemia oppilaille voidaan tarvittaessa laatia henkilökohtainen opetussuunnitelma. Oppilaan aikaisempia opintoja voidaan lukea hyväksi kirjallisen hakemuksen ja todistusten perusteella. Oppilas voi myös osoittaa osaamisensa ja harrastuneisuutensa portfolion avulla. Oppilas voi pitää halutessaan väli vuoden hyväksyttävien perusteiden. Paluu muotoiluakatemiaan tapahtuu kirjallisesti koulujen hakuajoina. Kuopion Rouvasväenyhdistyksen Muotoiluakatemiassa on vapaaoppilaspaikkoja. Vapaaoppilaspaikkoihin voi hakea vapaamuotoisella hakemuksella sosiaalisin perusteiden ennen lukukauden alkamista. Vapaaoppilaspaikkoja on 1/ryhmä.

6 LÄHTEET

Hakkarainen K., Bollström-Huttunen, M., Pyysalo, R. & Lonka, K. 2005: Tutkiva oppiminen käytännössä: Matkaopas opettajille. Helsinki: WSOY.

Heikkinen, H. 2005: Terveys, identiteetti ja hyvä elämä. Teoksessa Kannas, L. & Tyrväinen, H. (toim.): Virikkeitä terveystiedon opetukseen. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto. 19-36.

Ihalainen, Y. 1995: Luovan ongelmanratkaisun työtavat. Teoksessa Ikonen O. (toim.): Erilainen oppija 1. Erityisopetuksessa kehitettyjä arviointi- ja opetusmenetelmiä. Helsinki: WSOY, 88-96.

Jakonen, S. 2005: Terveyttä joka päivä. Itäsuomalaisen peruskoulun oppilaiden näkemyksiä ja kokemuksia terveyden oppimisesta. Kuopio: Kuopion yliopisto.

Liikanen, Hanna-Liisa 2010: Taiteesta ja kulttuurista hyvinvointia - ehdotus toimintaohjelmaksi 2010-2014. Opetusministeriön julkaisuja 2010:1. Helsinki: Opetusministeriö.

SuoMu ry 2015: Mutku open opas. http://muotoilukasvatus.info/wp-content/uploads/2017/08/MUTKU_nettiin.pdf

Pöllänen, Sinikka 2008: Käsiyö terapiana ja terapeuttisena toimintana. Teoksessa Anneli Niikko, Ismo Pellikka & Erkki Savolainen (toim.): Oppimista, opetusta, monitieteisyyttä. Kirjoituksia Kuninkaankartanonmäeltä. <http://sokl.uef.fi/verkkojulkaisut/monitiet/index.htm>.

Rauste-von Wright, M. 1997: Opettaja tienhaarassa: Konstruktivismia käytännössä. Jyväskylä: Atena.

Sahlberg, P. & Leppilampi, A. 1994: Yksinään vai yhteisvoimin? -yhdessäoppimisen mahdollisuuksia etsimässä. Helsinki: Helsingin yliopisto, Vantaan täydennyskoulutuslaitos.

Siivonen, Katriina & Kotilainen, Sirkku & Suoninen, Annika 2011: Iloa ja voimaa elämään. Nuorten taiteen tekemisen merkitykset Myrsky-hankkeessa. Nuorisotutkimusseura verkkojulkaisuja 44. Helsinki: Nuorisotutkimusseura.

Sormunen, Sanna 2011: Hyvää oloa käsityöstä - Mielenterveyskuntoutujien kokemuksia Kädentaitoryhmästä. Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö. Hämeen ammattikorkeakoulu.

Tanninen-Komulainen, Eija 1989: Kuvataiteen merkityksestä lapsen kehitykselle. Näyttely lasten kuvataideopetuksesta. Kuopion taidemuseon julkaisuja 9.

von Brandenburg, Cecilia 2008: Kulttuurin ja hyvinvoinnin välisistä yhteyksistä. Näköaloja taiteen soveltavaan käyttöön. Opetusministeriön julkaisuja 2008:12. Helsinki: Opetusministeriö.

Vähälä, Eija 2003: Luovan käsityöprosessin yhteydet psyykkiseen hyvinvointiin. Kuopio: Kuopion muotoiluakatemia.

7 LIITTEET